DZIENNIK URZĘDOWY

Ministerstwa Aprowizacji i Handlu

Warszawa, dnia 28 grudnia 1945 r.

Nr 15

T r e ś ć:

Poz. 84

Zarządzenie Ministra Przemysłu i Ministra Aprowizacji i Handlu

z dnia 31 lipca 1945 r.

w sprawie przemysłu młynarskiego

Art. 142 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468) wraz z późniejszymi zmianami, wylicza zajęcia przemysłowe, zaliczone do rzemiosła (o ile nie są prowadzone sposobem fabrycznym). Ustęp (2) art. 142 wyżej wymienionego rozporządzenia daje możność zaliczenia do rzemiosła i innych zajęć przemysłowych, na podstawie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, po wysłuchaniu opinii Izb Przemysłowo - Handlowych i Rzemieślniczych. Ponieważ Ministrowie: Przemysłu oraz Aprowizacji i Handlu nie skorzystali z uprawnień wyżej wymienionych — młynarstwo pozostaje nadal zajęciem przemysłowym.

Wobec powyższego uchyla się rozporządzenie Kierownika Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów z dnia 20 września 1944 r. Nr Rf.4/437/44 mocą którego młynarstwo zaliczone było do rzemiosła. Nadto przypomina się, że wszystkie zarządzenia i postanowienia, wydane przez władze okupacyjne, zaliczające młynarstwo do rzemiosła, nie mają mocy obowiązującej.

W związku z powyższym w stosunku do osób zatrudnionych w młynarstwie nie mają zastosowania przepisy art. 144, 145, 147 i następne rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 468) wraz z późniejszymi zmianami, które nakładają na prowadzących rzemiosło obowiązek posiadania karty rzemieślniczej, wystawionej po wykazaniu przed władzą przemysłową I instancji uzdolnienia zawodowego do prowadzenia rzemiosła.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu
(—) Minc

Minister Aprowizacji i Handlu
(—) Dr. J. Sztachelski

Poz. 85

Okólnik Nr 54 Ministra Aprowizacji i Handlu

z dnia 22 grudnia 1945 r.

w sprawie sankcyj karnych za niewykonanie obowiązku świadczeń rzeczowych.

Z dniem 17 grudnia wszedł w życie dekret z dnia 16 listopada 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 300). W związku z powyższym wyjaśniam co następuje:

1. Art. 40 pkt. 1 wyżej powołanego dekretu uchyla moc obowiązującą dekretu z dnia 30 października 1944 r. o ochronie Państwa (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 50), tym samym przeto utracił moc obowiązującą art. 10 tegoż dekretu, będący dotychczas podstawą dla karania przez sądy wojskowe przestępstw niewypełniania świadczeń rzeczowych.

2. Na podstawie art. 17 dekretu z dnia 16 listopada 1945 r. każdy kto:

a) złośliwie uchyla się od ciążącego na nim obowiązku świadczeń rzeczowych,

b) spełnienie takiego obowiązku, ciążącego na innej osobie utrudnia lub udaremnia,

c) publicznie nawołuje do uchylania się od obowiązku takiego świadczenia,

d) mając obowiązek ściągania świadczeń, obowiązku tego nie dopełnia —

podlega karze więzienia lub aresztu.

3 Na podstawie art. 35 ust. (2) właściwemi do sądzenia spraw o przestępstwa, wymienione wyżej, są sądy okręgowe (w składzie jednego sędziego i dwu ławników, wyznaczonych przez prezydium wojewódzkiej rady narodowej).

4. Art. 92 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) pozostaje w mocy, o ile tyczy się karania innych stanów faktycznych przestępstw, niż przewidziane w art. 17 wyżej powołanego dekretu (np. inne niż złośliwe uchylanie się od świadczeń, niestosowanie się do nakazów, wydanych na podstawie art. 31, 32 i innych ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych, jak np. zarządzenie Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 13 października 1945 r. o obowiązku tuczenia trzody chlewnej przez zarządy stołówek i inne).

5. Wszystkie sprawy, w których stan faktyczny pokrywa się z przepisami art. 17 cytowanego wyżej dekretu lub z art. 92 ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (pkt. 2 i 4 okólnika), należy kierować do właściwego prokuratora sądu okręgowego. Władze I instancji mogą czynić to bezpośrednio, lub za pośrednictwem władz II instancji.

6. Dla przymuszenia do wykonania powszechnego obowiązku świadczeń rzeczowych w mniejszej wagi wypadkach uchylania się od świadczeń — należy stosować rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr 36 poz. 342, — zmienione rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 27 października 1933 r.— Dz. U. R. Nr 84, poz. 624 i rozporządzeniem Prezydenta R. P. z dnia 28 grudnia 1934 r. — Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976 oraz dekretem z dnia 26 października 1945 r. — Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 284).

7. W myśl art. 8 rozporządzenia o postępowaniu przymusowym w administracji:

a) władzą zarządzającą egzekucję jest starostwo (referat świadczeń rzeczowych),

b) organem egzekucyjnym jest zarząd gminny (poborcy).

Celem wdrożenia egzekucji starostwo wystawia tytuł egzekucyjny (art. 14 pkt. c rozporządzenia o postępowaniu przymusowym), którym jest:

a) nakaz dostawy obowiązkowej, zaopatrzony

b) wzmianką stwierdzającą wykonalność oraz

c wzmianką, że kara pieniężna w wysokości 500 zł z zamienieniem na 5 dni aresztu każdorazowo będzie zastosowaną, o ile świadczenie nie będzie wykonane —

d) w terminie, który należy oznaczyć w tytule (art. 16 p. 2).

Tytuł egzekucyjny doręcza się zobowiązanemu za pokwitowaniem odbioru.

Kara pieniężna w wysokości 500 zł może być stosowana kilkakrotnie, aż do wykonania świadczeń (art. 48).

8. W postępowaniu przymusowym wolno stosować rewizję domową i osobistą zobowiązanego z zachowaniem przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 sierpnia 1932 r. o sposobie przeprowadzenia rewizji osobistej w postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 75). Rewizje wolno przeprowadzić jeżeli zachodzi podejrzenie, że

przedmioty świadczeń ukryto. Rewizję osobistą zobowiązanego wolno przeprowadzić jedynie przy sposobności przeprowadzenia u niego rewizji domowej i należy ją poprzedzić zawsze ustnym wezwaniem do dobrowolnego wydania posiadanych przy sobie pieniędzy.

9. Sankcją karną w wypadku przekroczenia przepisów zarządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 2 listopada 1945 r. w sprawie zakazu handlu artykułami UNRRA (Dz. Sw. Rzecz. Nr. 24, poz. 75) jest art. 26 cytowanego wyżej dekretu o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa, który stanowi: „kto wbrew zarządzeniu władzy lub uprawnionego organu wprowadza do wolnego obrotu handlowego towary przeznaczone do planowego rozdziału między ludność, podlega karze więzienia do lat 5-ciu lub aresztu".

Sprawy należy kierować do prokuratora Sądu Okręgowego analogicznie jak w sprawach wymienionych w pkt. 5 niniejszego okólnika.

10. Okólniki Nr 20 z dnia 30 kwietnia 1945 r. w sprawie stosowania sankcji karnych w wypadkach niewykonania obowiązkowych dostaw dla Państwa (Dz. Urz. Min. Apr. i H. Nr 1, poz. 2) i Nr 39 z dn. 31 sierpnia 1945 r. (Dz. Urz. Min. Apr. i H. Nr 10, poz. 50) — uchyla się.

Minister Aprowizacji i Handlu

w-z (—) A. Jaroszewicz

Podsekretarz Stanu

Poz. 86

Okólnik Nr 55 Ministra Aprowizacji i Handlu

z dnia 28 grudnia 1945 r.

w sprawie konfiskaty ziemiopłodów i innych przedmiotów będących w wolnym obrocie przed wykonaniem obowiązku świadczeń rzeczowych przez rolników.

Obowiązujące przepisy o świadczeniach rzeczowych ziemiopłodów, żywca itp. zawierają postanowienia, zezwalające zobowiązanym do świadczeń rzeczowych na dowolne dysponowanie nadwyżką płodów dopiero po wykonaiu obowiązkowych dostaw. Przed wypełnieniem dostaw może Minister Aprowizacji i Handlu określić tereny, na których wolny handel dozwala oraz instytucje, które upoważnione są do zakupów.

Wynika z powyższego, że wszystkim innym osobom, które nie mają upoważnienia ze strony Ministerstwa do skupu nie wolno przed wykonaniem przez rolników obowiązkowych dostaw zakupywać w wolnym handlu artykułów, objętych obowiązkowymi dostawami.

W wykonaniu powyższego zakazu wolnego handlu władze I instancji oraz milicja obywatelska, w wypadku stwierdzenia przekroczeń, konfiskują przedmioty objęte zakazem. Konfiskaty te odbywają się przeważnie bez podania właściwej podstawy prawnej.

W związku z powyższym wyjaśniam co następuje:

Podstawę prawną do orzekania konfiskaty przedmiotów będących w handlu przed wykonaniem obowiązkowych dostaw, stanowią przepisy dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 25 października 1944 r. o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 49).

W szczególności art. ? ci tego dekretu, odpowiadający treścią art. 3 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200), z mocy którego wprowadzono zakaz wolnego handlu przed wykonaniem świadczeń rzeczowych, daje władzom możność ograniczenia obrotu i spożywania przedmiotów powszechnego użytku.

Art. 11 powołanego dekretu postanawia, iż niezależnie od innych kar, można orzec „przepadek przedmiotów lub narzędzi, których przestępstwo dotyczy". Do orzekania o tym powołane są powiatowe władze administracji ogólnej. W wypadku więc stwierdzenia przekroczeń zakazu wolnego handlu należy skierować protokół zajęcia przedmiotów do starostwa (referat karny), które stwierdziwszy przekroczenia zakazów z mocy art. 3 powołanego dekretu orzeknie, oprócz kary grzywny w wysokości do 500.000 zł lub aresztu do 6 miesięcy, konfiskatę zajętych przedmiotów. Skonfiskowane przedmioty należy zgodnie z art. 29 rozporządzenia o postępowaniu karno-administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 368) „sprzedać w drodze publicznego przetargu o ile ze względu na ich rodzaj nie podlegają zniszczeniu".

Zarazem wyjaśnia się, że obowiązek świadczeń rzeczowych dotyczy, prócz żywca, następujących ziemiopłodów: roślin zbożowych, gryki, prosa, roślin strączkowych jadalnych, strączkowych pastewnych, oleistych, włóknistych, oraz ryb słodko - wodnych.

Zarządzeniem z dnia 30 listopada 1945 r. (Dz. Urz. Min. Apr. i Handlu Nr 14, poz. 74) Minister Aprowizacji i Handlu dozwolił na wolny handel ziemniakami. Nadto dozwolony jest wolny handel warzywami. Zaznacza się, iż handel innymi przedmiotami (np. cukrem, wódką, zapałkami itp.) nie podlega ograniczeniom i te przedmioty nie ulegają konfiskacie.

Minister Aprowizacji i Handlu
(—) Dr J. Sztachelski

Poz. 87

Okólnik Nr 52 Dyrektora Gabinetu Ministra Aprowizacji i Handlu

z dnia 17 grudnia 1945 r.

w sprawie wystawiania zezwoleń na wywóz ruchomości z Ziem Odzyskanych.

Podaję do wiadomości treść okólnika Nr 67 z dnia 30.XI b. r. Obywatela Prezesa Rady Ministrów:

„Utrzymanie i zagospodarowanie Ziem Odzyskanych jest kwestią najwyższej wagi państwowej.

Planowe i systematyczne poprowadzenie akcji osadniczej wysuwa się na czoło problemów chwili obecnej.

Celem zrealizowania naszego programu zachodniego niezbędnym jest osiedlenie na Ziemiast Zachodnich jak największej ilości osadników polskich.

Miejscowe władze administracyjne, działające w niezmiernie ciężkich warunkach, dążą w pierwszej linii do zaopatrzenia napływających na Ziemie Zachodnie osadników w niezbędne urządzenie domowe, maszyny, środki transportowe, urządzenia fabryczne itp., co staje się coraz trudniejsze do osiągnięcia z powodu ciągłego wywożenia wszelkich dóbr ruchomych z terenów osadniczych.

Województwo Dolno - Śląskie — według coraz częściej otrzymywanych raportów — zostało już w znacznej mierze ogołocone z jednej strony przez nielegalny „szaber“, z drugiej strony przez chaotyczny wywóz do województw centralnych, dokonywany przez wszelkiego rodzaju „delegatów“, względnie „pełnomocników“ poszczególnych ministerstw.

Osobnicy ci, legitymujący się zaświadczeniami władz centralnych dopuszczają się grabieży ze szkodą dla ogółu osiedleńców i z ujmą dla powagi urzędów państwowych.

Ten stan rzeczy nie może być nadal tolerowany.

Zgodnie z intencją Rządu stanowczo zabraniam wywożenia z terenów zachodnich wszelkiego rodzaju dóbr materialnych.

Proszę Obywatela Ministra o *zaniechanie wystawiania jakichkolwiek zaświadczeń na wywóz ruchomości* i wydanie w tym względzie stosowanych zarządzeń podległych Mu władzom i urzędom państwowym.

W wypadkach wyjątkowych i szczególnie uzasadnionych może być dokonany wywóz ruchomości za uprzednim zezwoleniem Prezesa Rady Ministrów.

Prezes Rady Ministrów
(—) Edward Osóbka-Morawski

za zgodność:
Dyrektor Gabinetu Ministra
(—) I. Kenska

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA APROWIZACJI I HANDLU

DO NABYCIA: MINISTERSTWO APROWIZACJI I HANDLU — WARSZAWA, PUŁAWSKA 28. CENA ZŁ 8

Druk F. H. Bogucki i S-ka Warszawa, Hoża 57.